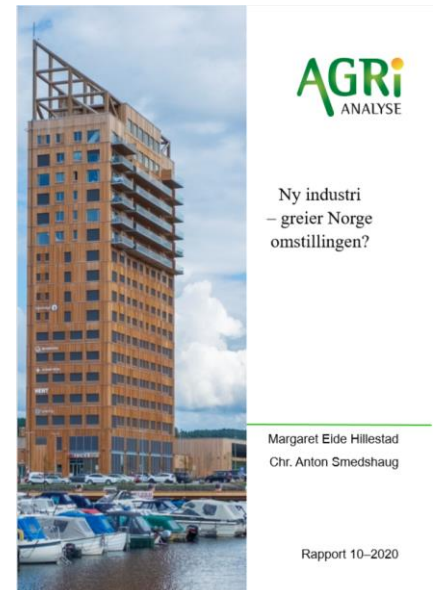
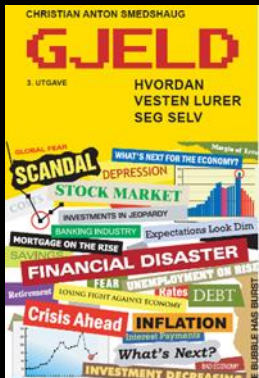

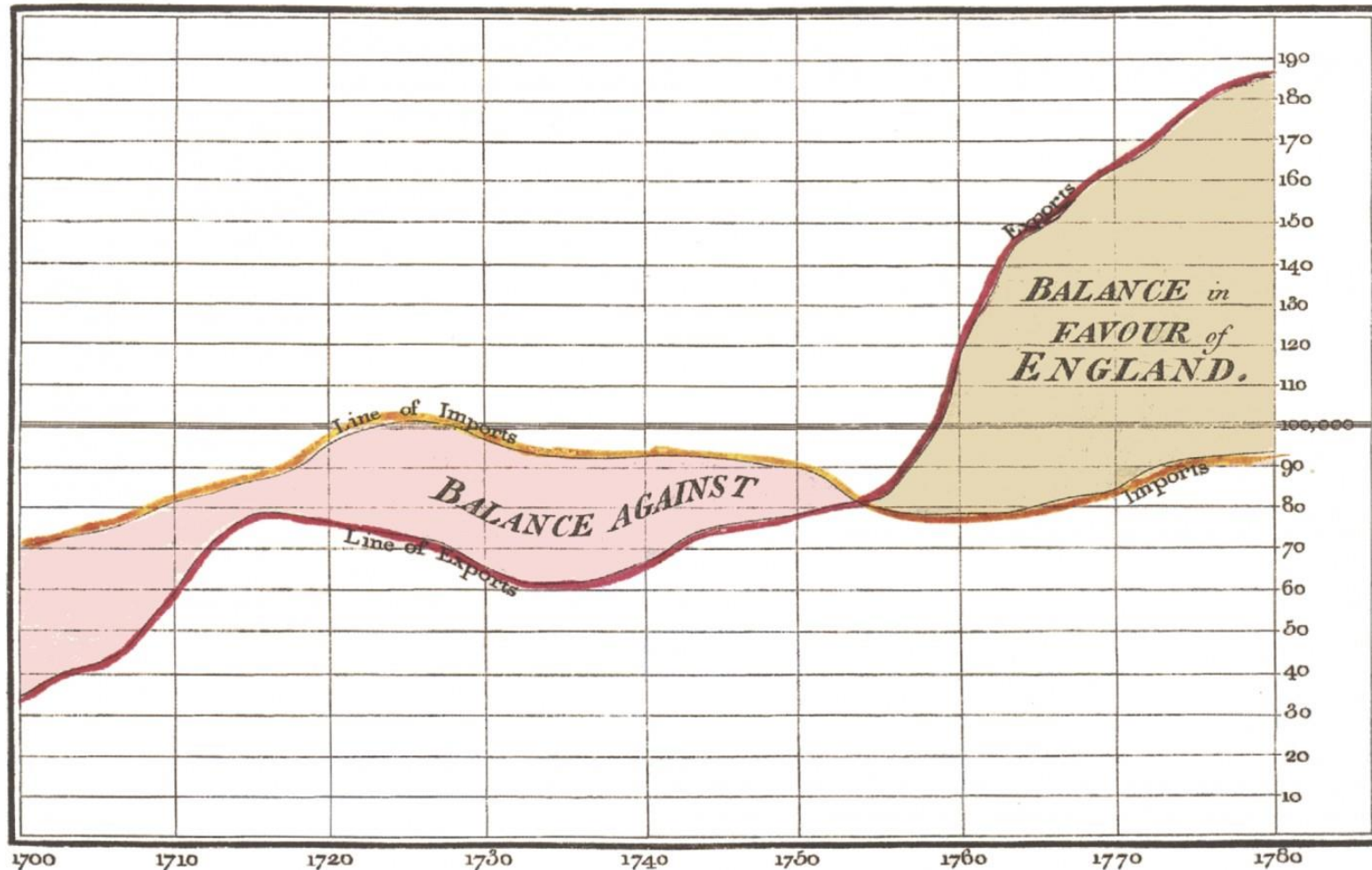
Chr. Anton Smedshaug,
Daglig leder, 1.am II NMBU

Ny industri – greier Norge omstillingen?

Verdens første datagrafikk, William Playfair 1786

Exports and Imports to and from DENMARK & NORWAY from 1700 to 1780.

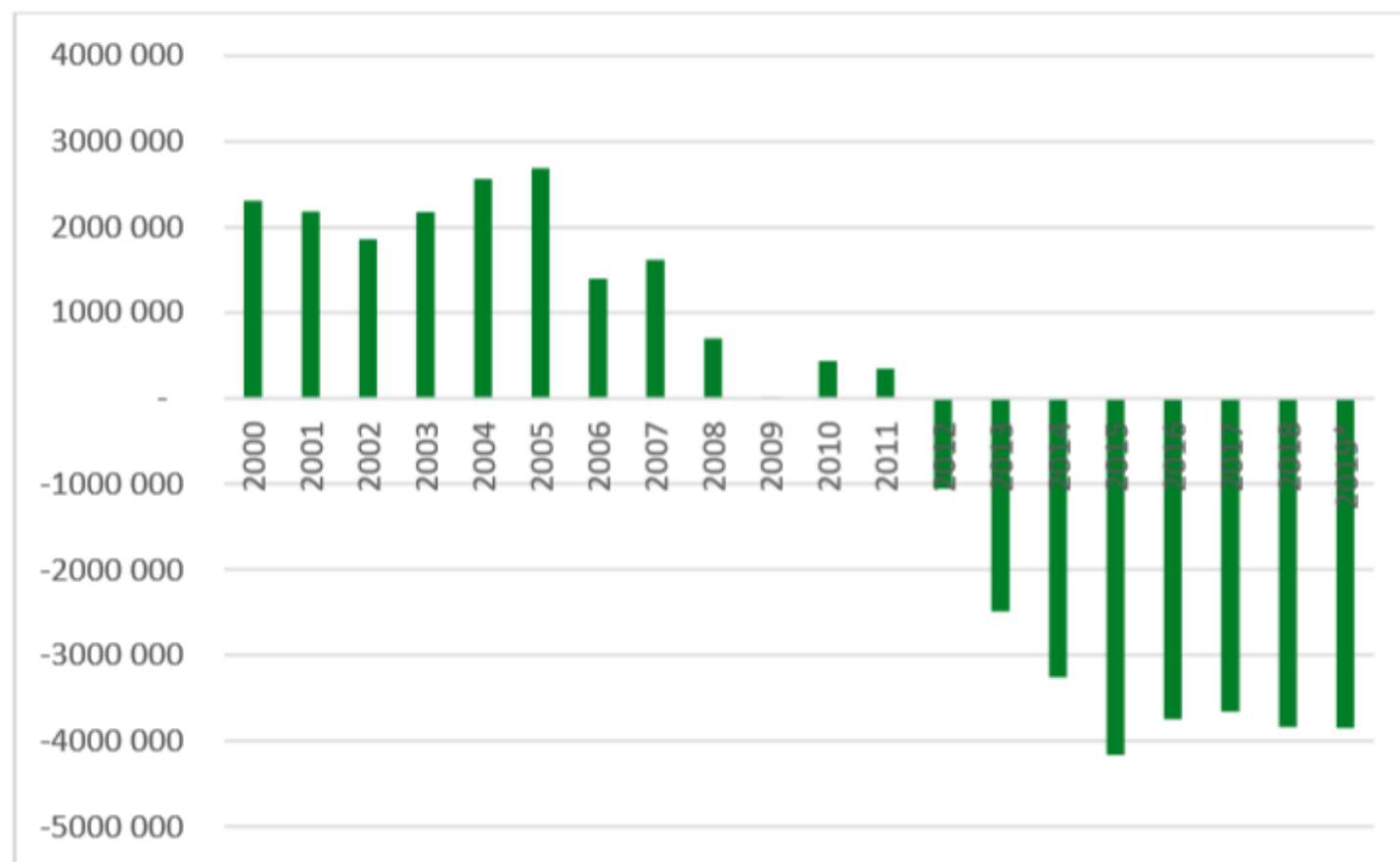

The Bottom line is divided into Years, the Right hand line into £10,000 each.

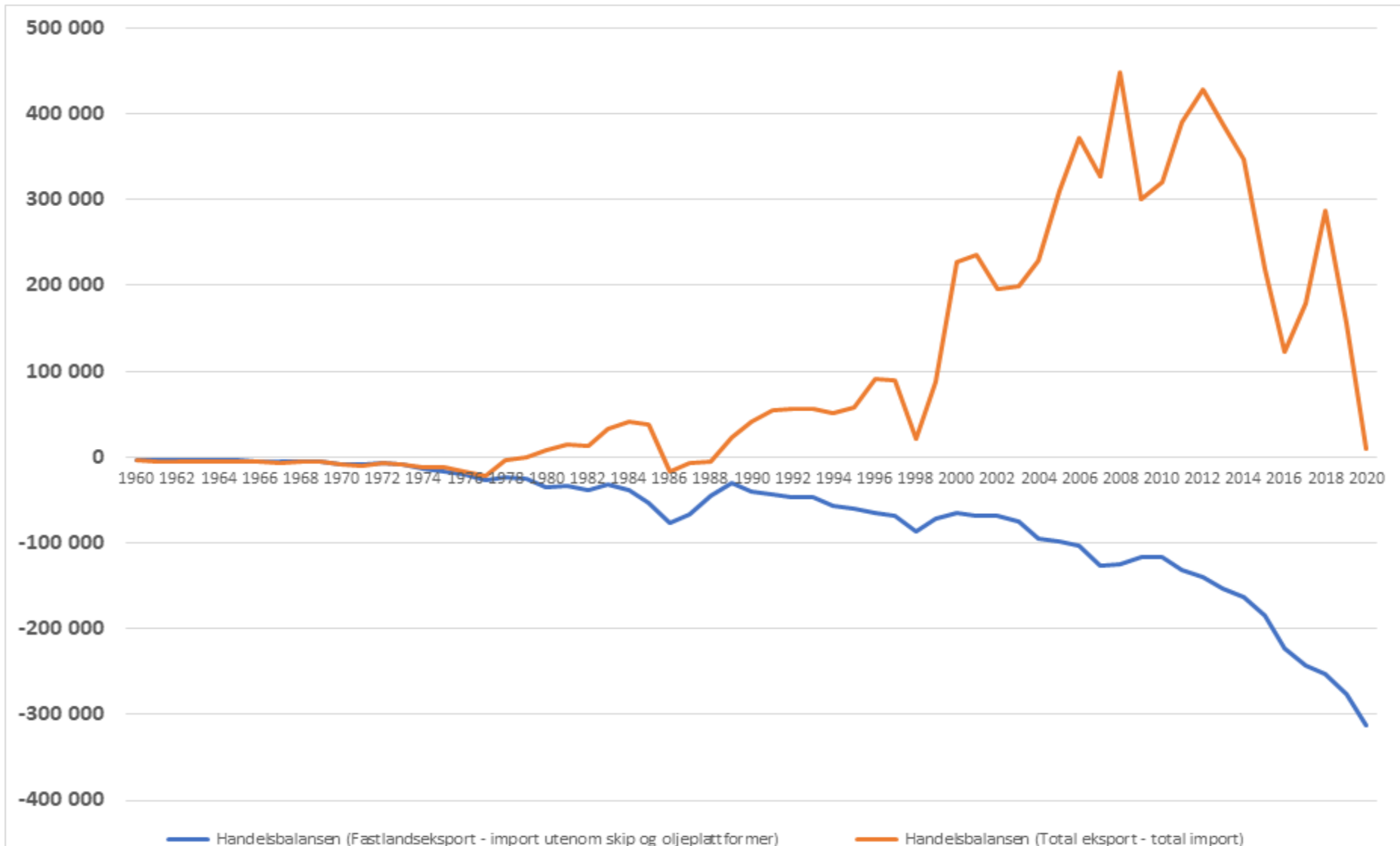
Published as the Act directs, 1st May 1786, by Wm Playfair

Nesle sculpt 352, Strand, London.

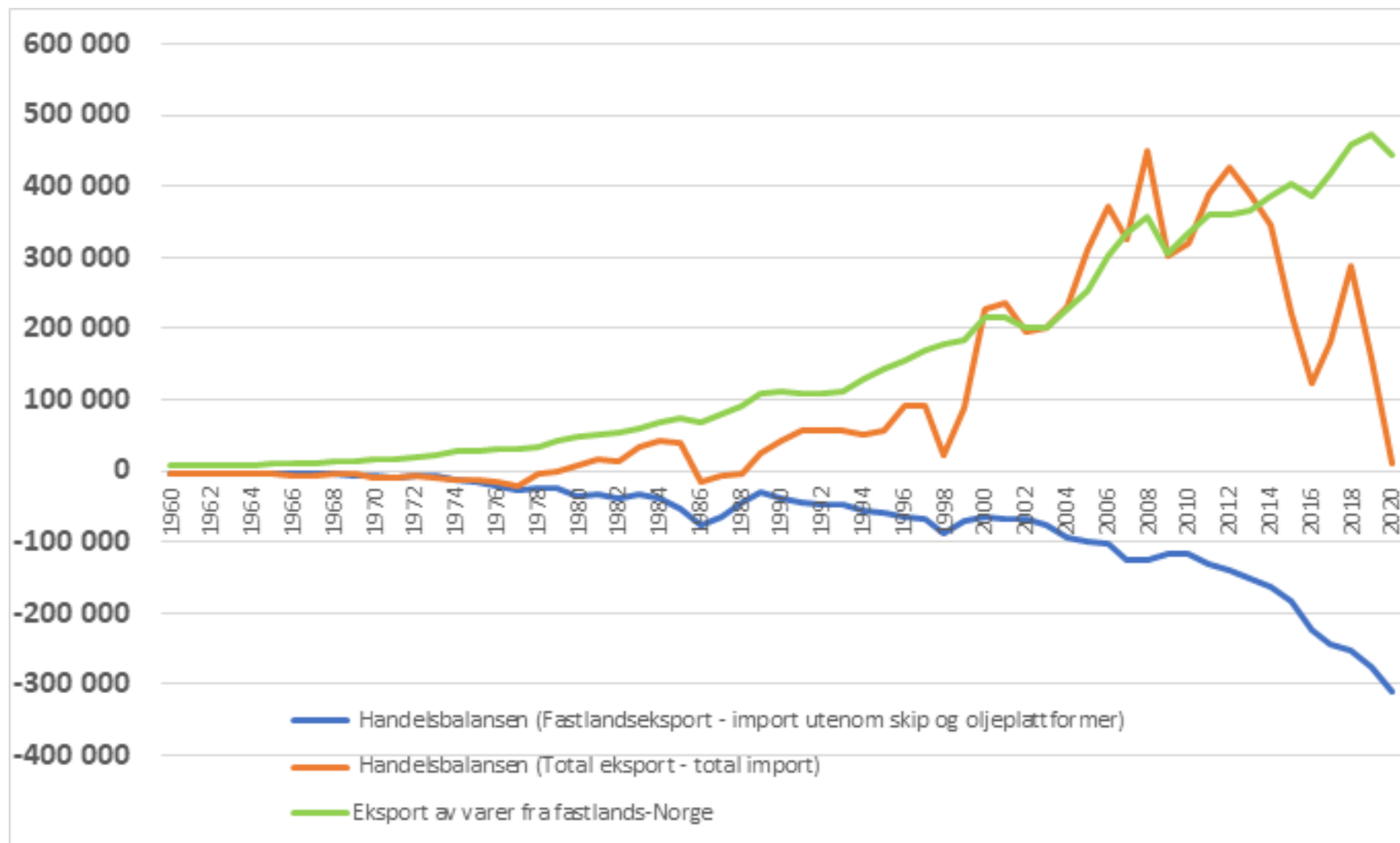
Figur 1.2 Handelsbalanse rundvirke og flis (netto import-eksport i tonn, 2019, foreløpige tall). (SSB tabell 08809: Utenrikshandel med varer, etter år, import/eksport, statistikkvariabel, land og varegruppe)

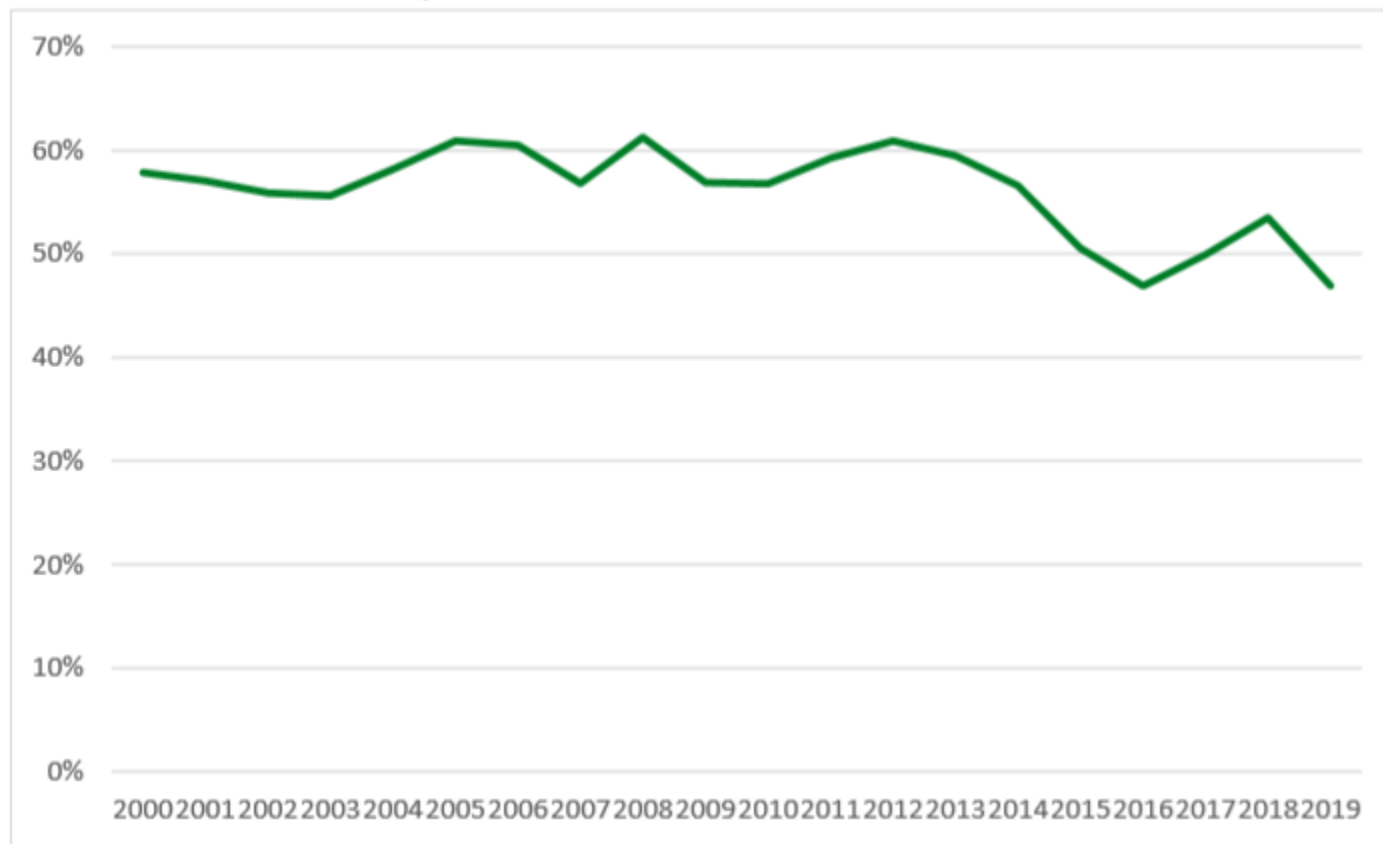
Handelsbalanse for varer 1960-2020

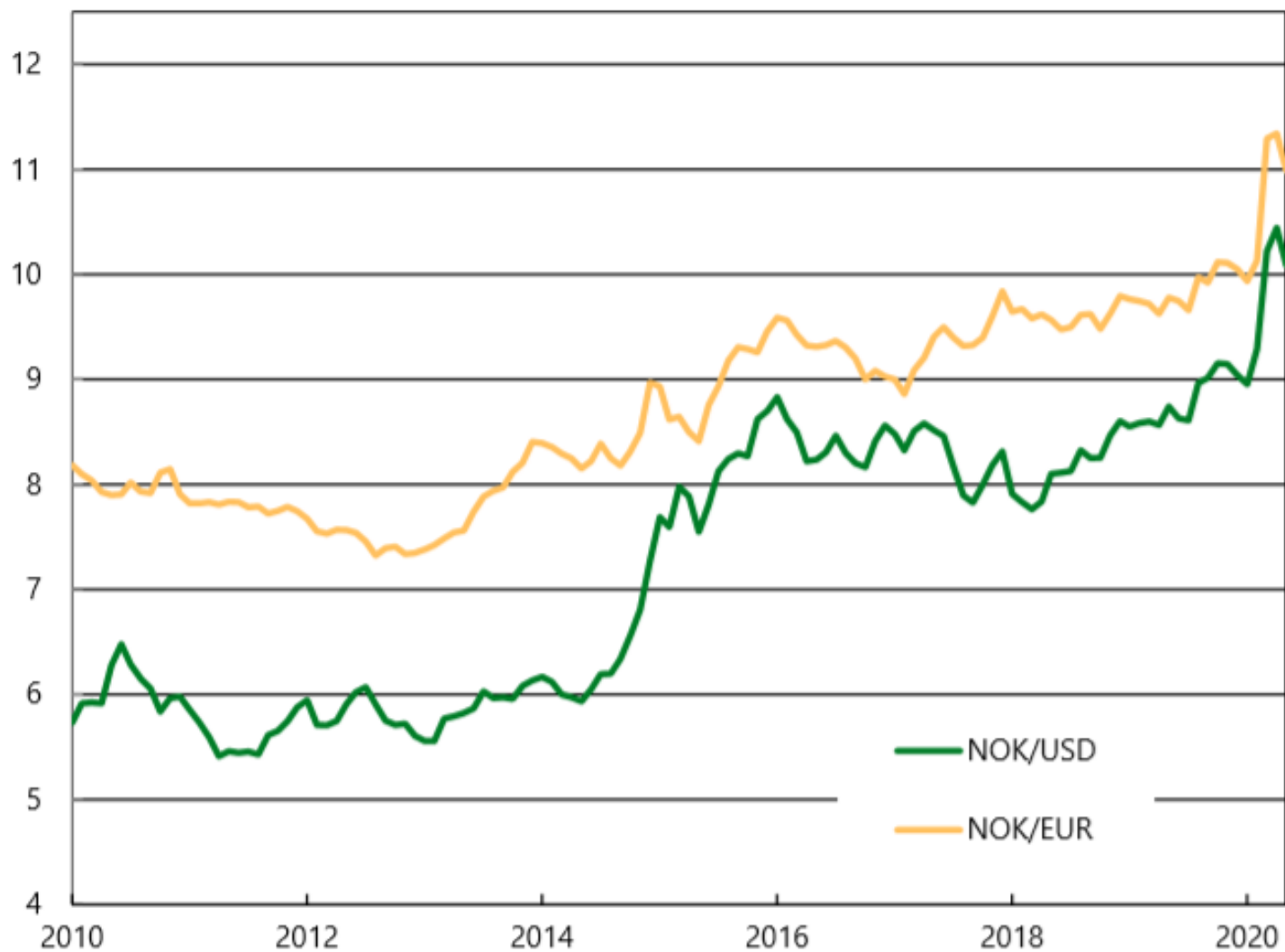
Vareeksport fra Fastlands-Norge

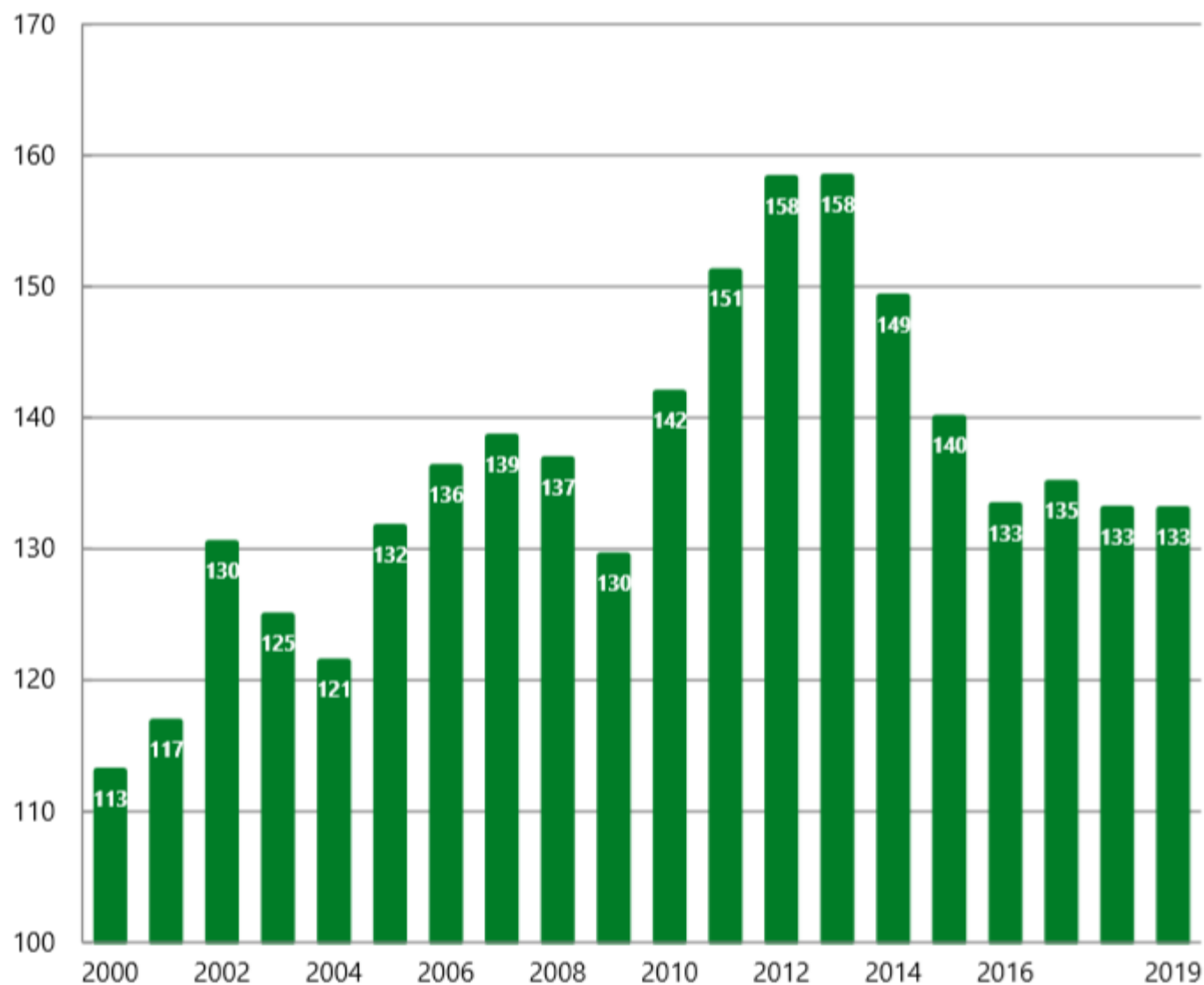
Figur 1.4 Eksport av råolje og gass som andel av total vareeksport 1988–2019. (Norsk Petroleum⁶)

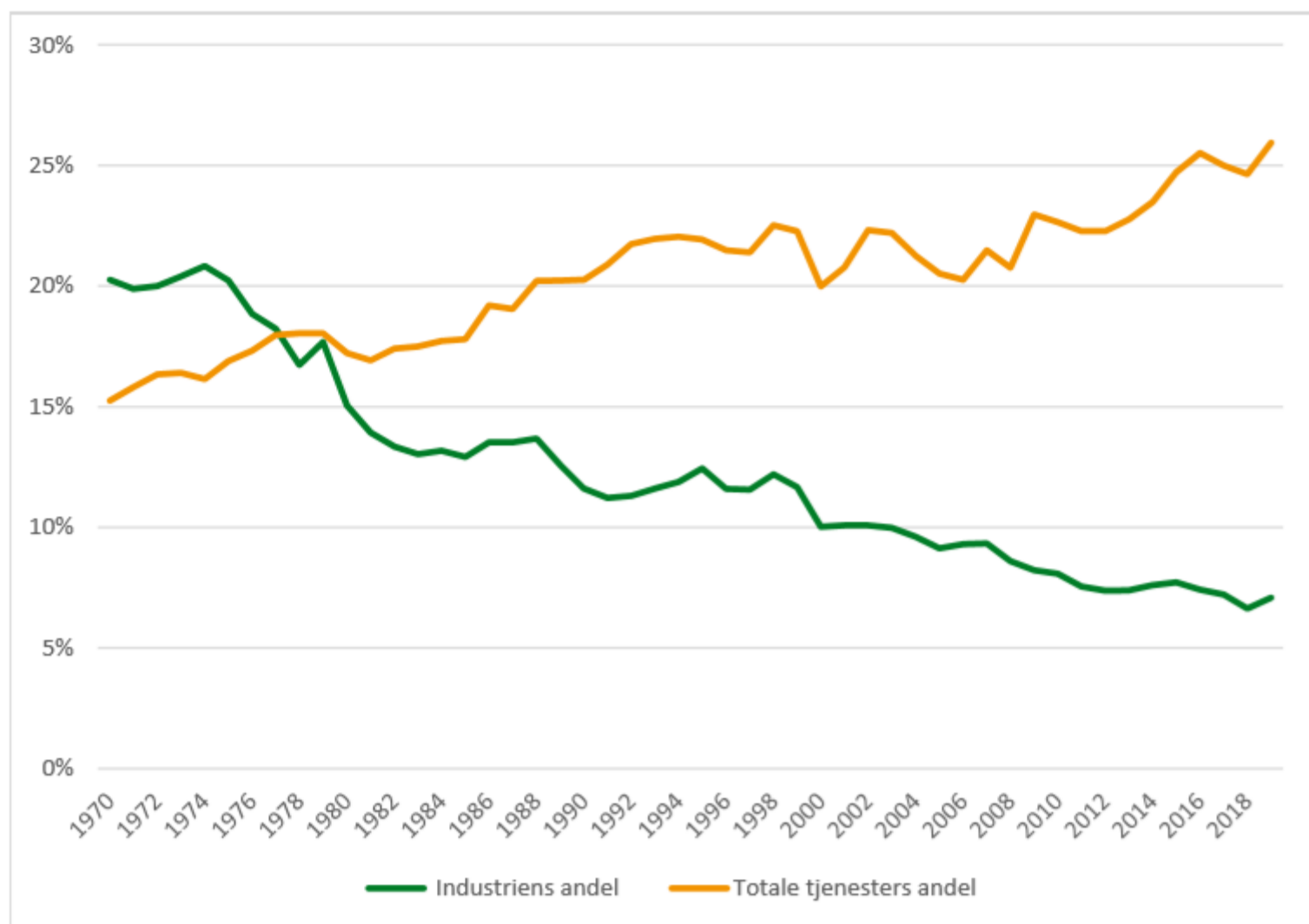
Figur 2.10 Utvikling av norske kroner mot henholdsvis EUR og USD. (NOU 2020:8)

*Figur 2.11 Lønnskostnader i industrien i forhold til industrien hos våre handelspartnere.
(NOU 2020: 8)*

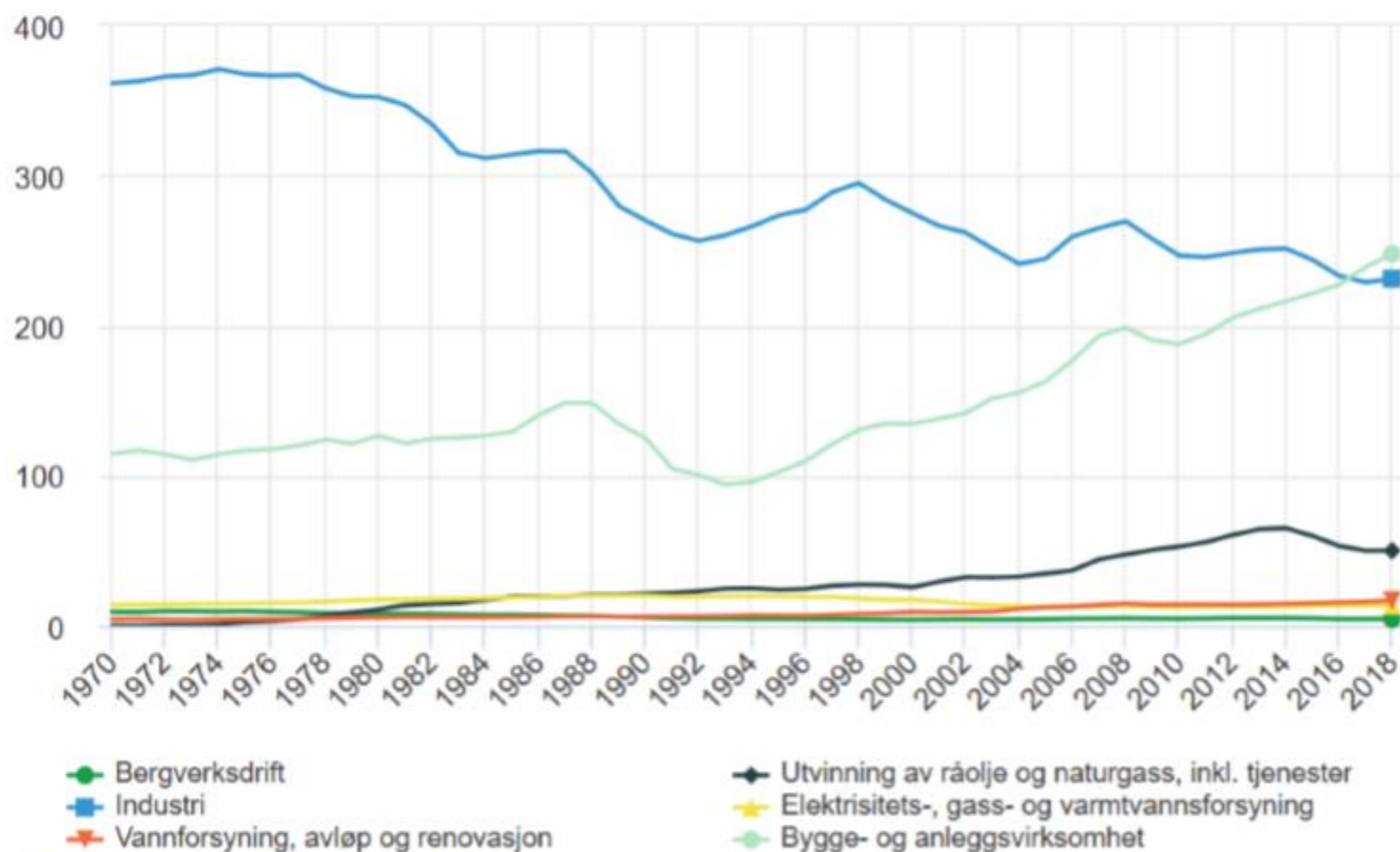

Figur 2.1 *Industriens og privat tjenesteytings andel av BNP over tid. (SSB tabell 09170: Produksjon og inntekt, etter næring)*

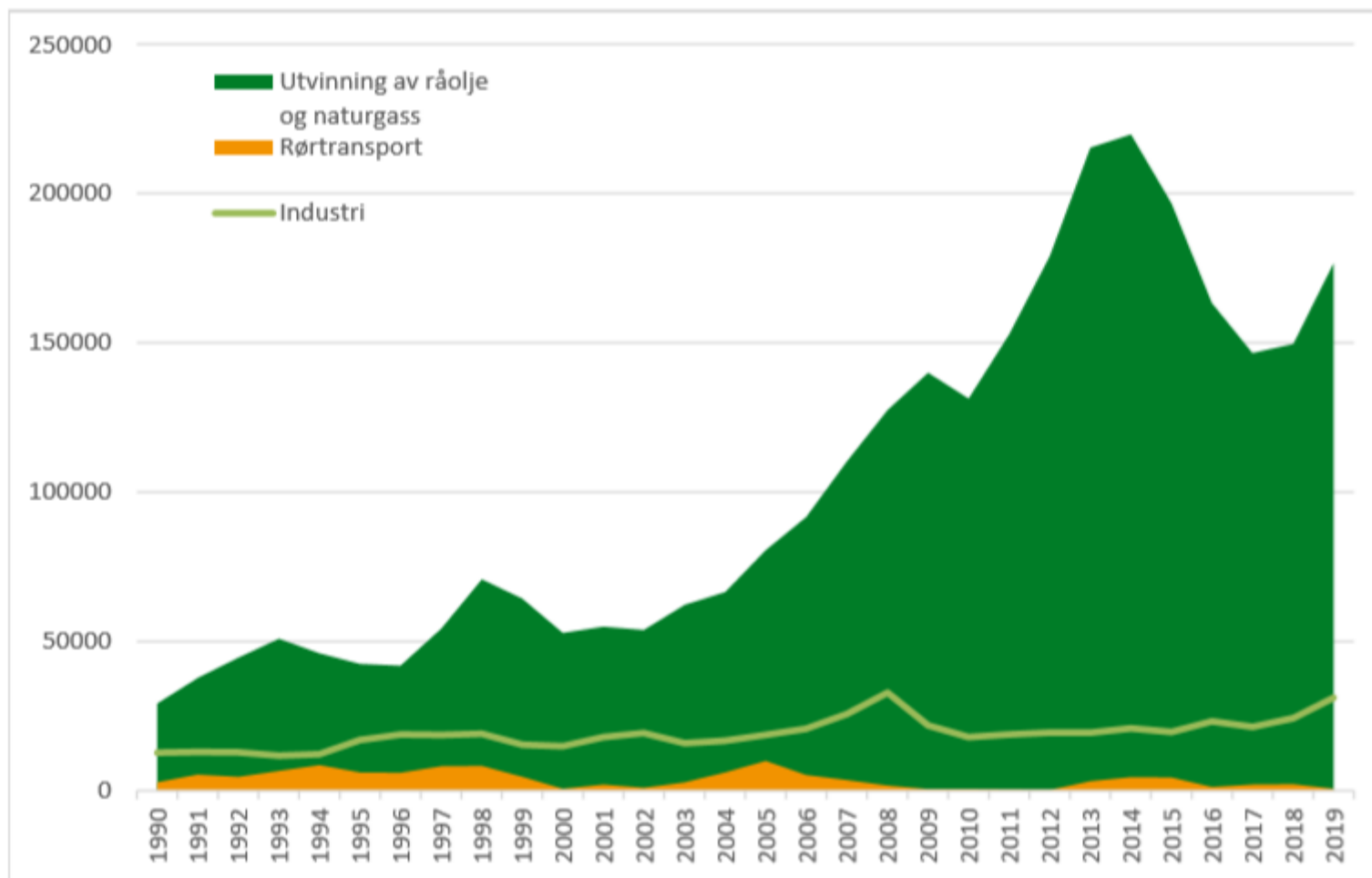
Figur 2.9 *Antall sysselsatte i sekundærnæringene 1970–2018. (Kilde: Dette er Norge 2019, SSB⁹)*

Antall sysselsatte i sekundærnæringene

Nasjonalregnskap, Statistisk sentralbyrå.

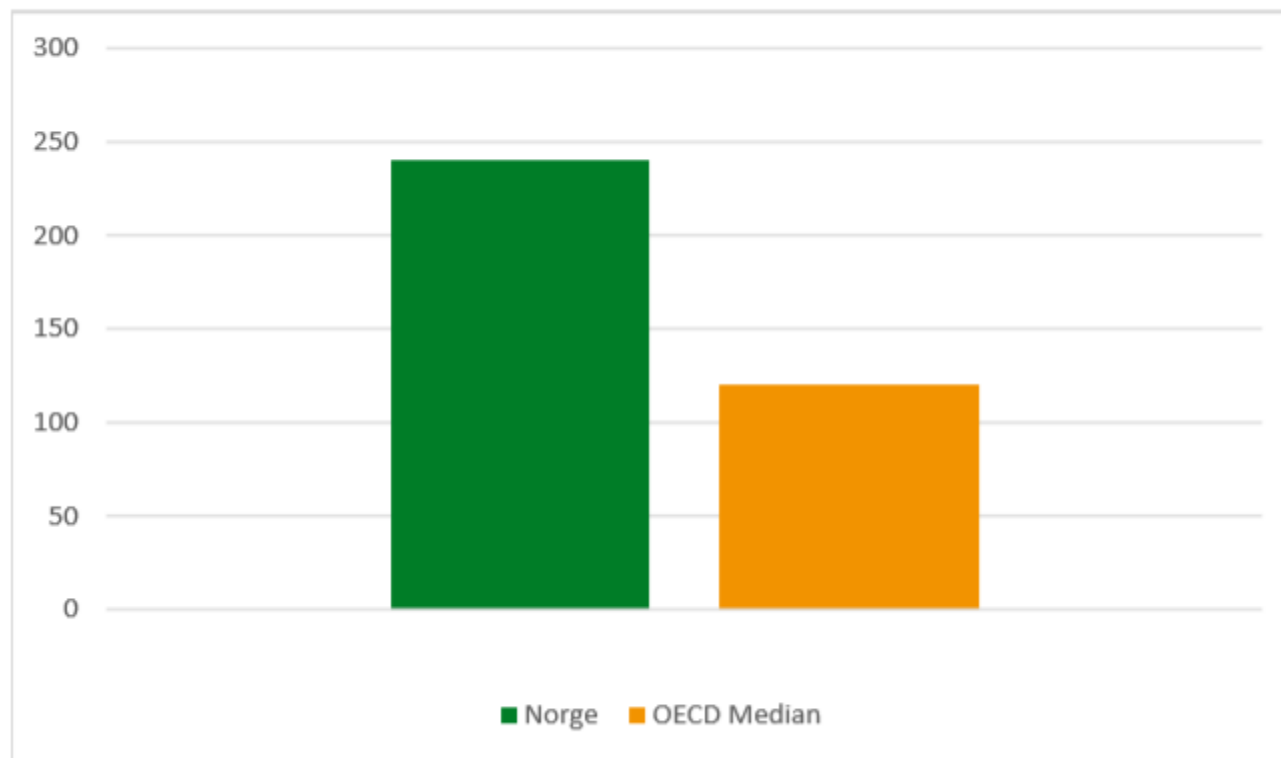
Figur 2.1 Påløpte investeringskostnader, utvinning av olje og gass, og rørtransport, bruttoinvesteringer i industri. (SSB tabell 07155)

Tabell 1.2 Noen tall for investeringer og nøkkeltall i norsk økonomi 2020. (AgriAnalyse, SSB)

Formål	Størrelse	Kommentar
Industriinvesteringer	26 milliarder	Anslag SSB 2 kv.
Kraftforsyning	39 milliarder	Anslag SSB 2 kv.
Oljeinvesteringer	180 milliarder	Anslag 2020
Gjeldsvekst husholdninger	180 milliarder	5 prosent av 3600 milliarder totalgjeld
Eiendomsinvesteringer	232 milliarder	Anslag 2020
Handelsunderskudd	275 milliarder	2019
Fastlands-Norge		
NTP 2018–2029	89 milliarder	Årlig

Figur 1.7 Nordmenns gjeldssituasjon i forhold til medianen i OECD, målt i prosent av netto disponibel inntekt. (OECD, Verdensbanken)

Målsetninger 2025

- Ha 10 prosent av BNP fra industri.
- Øke industriinvesteringene i Fastlands-Norge med 50 prosent opp mot 40 milliarder kroner årlig for 2021–2025.
- Ha et handelsunderskudd for Fastlands-Norge på under 200 milliarder kroner.
- Foredle et tømmervolum tilsvarende årlig hogst, dvs. om lag 11 millioner m³.

Tabell 1.1 Omsetning i skog- og trenæringene fra 2008 til 2017. (SSB tabell 08228, proff.no 2020 og AgriAnalyse)

	Skogbruk og tjenester	Produksjon av trelast og varer av tre	Produksjon av papir mm	Borregaard*	Totalt**
2008	5 644 302	27 389 486	16 991 048		50 024 836
2009	4 880 726	23 085 190	12 841 578		40 807 494
2010	5 737 314	25 155 838	14 366 468		45 259 620
2011	6 665 696	26 403 711	14 331 502		47 400 909
2012	6 869 380	26 430 187	9 592 605		42 892 172
2013	6 661 802	25 699 102	8 523 697		40 884 601
2014	6 899 197	26 844 095	8 133 536	3 001 124	44 877 952
2015	7 424 040	28 494 054	12 049 339	3 032 051	50 999 484
2016	8 025 238	30 226 046	12 851 347	3 354 595	54 457 226
2017	8 266 791	31 325 683	13 146 383	3 494 357	56 233 214

**Borregaards omsetningstall inkluderer også utenlandsomsetning i konsernet.*

*** Her inngår Borregaards utenlandsomsetning og innkjøpsverdi på tømmeret.*

En industrialiserende stat - plan

- Store offentlige investeringer og valg av løsninger rettes mot sektorer der norsk industri har leveringsevne og slik skaper større nasjonal etterspørsel.
- - Klima- og miljøkrav innrettes slik at det legges til rette og lages en strategi for produkter fra egen industri.
- - Standarder og spesifikasjoner fremmer norsk teknologi og produksjon (eksempelvis NORSOK-standard i petroleumssektoren som har til hensikt å redusere utviklings- og gjennomføringskostnader).
- - Klimapolitikken må legge til rette for nasjonale investeringer og sikre globale klimareduksjoner samtidig som øvrig miljøregelverk må være på linje med sammenlignbare vestlige land.

En industrialiserende stat - verktøy

- Større fleksibilitet og mer midler i Innovasjon Norge for å støtte fasen fra forskning til pilotproduksjon og demoanlegg, som ofte kalles «Dødens dal».
- • Etablering av en industriell låneordning som kan gi konkurransedyktige lån til prosjekter med høy samfunnsmessig lønnsomhet. En slik låneordning kan sammen med egenkapital gi grunnlag for tilskudd eksempelvis fra Enova.
- Senke avkastningskravet til 4–6 prosent for offentlige fond for å sikre investeringer. SPU har et avkastningskrav på 4 prosent, og Folketrygdfondet har levert rundt 7 prosent de siste 15 årene.
- Enovas industrifokus kan utvides til å komme inn tidligere i prosessen, og således utvide industrimandatet og prioritere tiltak som styrker norsk produksjon. F.eks biobaserte løsninger med høy substitusjonseffekt, samt byggeløsninger med lavt klimafotavtrykk.
- Utvide mandat og finansiering av Nysnø og Investinor slik at de også kan bidra til mer modne selskap og teknologi.
 - Oppheve begrensning på investeringer i samarbeid med heleide offentlige selskap.
 - Utvide mandat til å kunne gå inn med mer enn 49 prosent av satsingen.
 - Gi mulighet til å gå inn tidlig og uten andre private aktører i nystartede selskaper.
- Et toppindustrisenter for automatisering i industrien bør etableres som kan fungere som teknologiutvikler for ulike industrier.
- Sikre konkurransedyktig nettleie fra Statnett og øvrige nettselskaper samt lange kraftkontrakter som legger til rette for ny industri, slik det opprinnelig ble gjort.

Fossum bru, Askim

